

ARCHEOLOGIENOTA

WIJMERIESTRAAT 9-13 TE WAREGEM

DEEL 2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 2385

Rapport opgemaakt door:

Derbystraat 55

9051 Gent

Projectcode:

Intern: 40095

AOE: 2025C11

1 GEMOTIVEERD ADVIES

Deze archeologienota werd opgemaakt door ABO nv naar aanleiding van bouw- en sloopwerken ter hoogte van handelszaken gelegen aan de Wijmeriestraat 9-13 in Waregem. Het doel van dit onderzoek is drieledig. Ten eerste wordt op basis van de beschikbare informatie nagegaan of er archeologische resten te verwachten zijn op het terrein. Ten tweede wordt nagegaan hoe goed deze archeologische resten bewaard zijn en in hoeverre ze bedreigd zijn door de geplande bouwwerken. Ten derde wordt nagegaan wat het potentieel tot kennisvermeerdering is. Het antwoord op deze onderzoeksvragen luidt als volgt:

- Er heeft slechts in beperkte mate archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem in de directe omgeving van het projectgebied plaatsgevonden. Sporen uit de middeleeuwen en nieuwe tijd zijn hierbij het sterkst vertegenwoordigd. Verder zijn er ook enkele locaties gekend op basis van bijvoorbeeld cartografische bronnen. Op basis van deze informatie bestaat de kans om resten en/of sporen van menselijke aanwezigheid uit zeer uiteenlopende perioden aan te treffen ter hoogte van het projectgebied. Het kan op basis van dit bureauonderzoek echter niet gesteld worden dat er een verhoogde verwachting is voor een specifieke archeologische periode.
- Uit historisch en landschappelijk onderzoek blijkt dat het projectgebied steeds in gebruik was als landbouwgebied vanaf ten laatste de 18de eeuw. De eerste indicaties van bodemingrepen binnen het projectgebied volgen pas bij aanvang van de 21ste eeuw met aanleg van wegenis, verhardingen en bebouwing. Landschappelijk gezien is het projectgebied gelegen op een erg vlak terrein in een stedelijke zone met een hoge verhardingsgraad. Het is niet duidelijk in welke mate de vlakheid van het terrein het historisch microreliëf binnen de grenzen van het projectgebied weerspiegelt. Het projectgebied is nagenoeg volledig verhard dan wel bebouwd. Gekende verstoringsdieptes binnen het projectgebied gaan van 0,70m-mv voor de verhardingen tot 1,80m-mv voor funderingszolen. Dit maakt dat de kans op bewaring van eventueel aanwezig erfgoed uit de steentijden klein is. Boringen op het terrein tonen mogelijk nog een restant van een ploeglaag, al is de overgang met de onderliggende C-horizont abrupt en vermoedelijk afgetopt. Enkel ter hoogte van sloop- en nieuwbouw zal binnen een grotere oppervlakte dieper gegraven worden dan 0,70m-mv. Ter hoogte van deze zones worden reeds diepgaande verstoringen verwacht (funderingszolen en nutsleidingen) die een grote negatieve impact kunnen hebben op de bewaring van archeologische sporen en vondsten. De initiatiefnemer plant sloopwerken, opbreken van verhardingen, nieuwbouw en aanleg van nieuwe verhardingen.
- Op basis van de bovenstaande argumenten wordt besloten dat er een **laag potentieel tot kennisvermeerdering** is voor het projectgebied. De bureaustudie niet kan uitsluiten dat er archeologisch relevante sites binnen het projectgebied aanwezig zijn. Echter zal een groot aantal van de geplande bodemingrepen niet dieper reiken dan reeds geattesteerde verstoringen. Waar dit wel het geval is, worden alsnog diepe recente verstoringen verwacht die een negatieve impact gehad zullen hebben op de bodembewaring. Bovendien vormen deze zones relatief kleine en niet aaneengesloten gebieden waarbinnen archeologisch vooronderzoek hoogstens zou kunnen leiden tot fragmentarische kenniswinst zonder bredere context.

De huidige bureaustudie is afdoende. Binnen het projectgebied zijn grote oppervlaktes aan reeds gekende recente verstoringen aanwezig. Een groot percentage van de geplande bodemingrepen zal niet dieper reiken dan de bestaande. In de relatief kleine en niet-aaneengesloten zones waar deze bodemingrepen wel dieper zullen reiken, zijn heden alsnog verstoringen aanwezig. Verder onderzoek zou hoogstens kunnen leiden tot fragmentarische kenniswinst. Deze vaststelling doet ons concluderen dat verder archeologisch onderzoek niet aan te raden is en wordt er aldus gepleit voor **geen maatregelen** voor het volledige projectgebied zodoende omkaderd in het Programma van Maatregelen.

Figuur 47: Orthofoto (2023) met overzicht van het archeologisch advies met betrekking tot het projectgebied

2 BIJKOMENDE BEPALINGEN

2.1 VONDSTMELDING

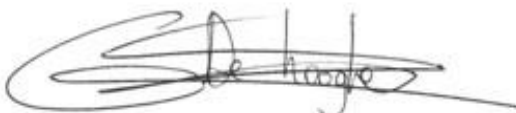
Volgens het Onroerenderfgoeddecreet is een toevalsvondst een vondst die **toevallig** aan het licht komt, dus niet tijdens een archeologisch onderzoek of door het zoeken met een metaaldetector. Het onderzoek van deze toevalsvondsten en de vondstcontext kan belangrijke wetenschappelijke kennis over het verleden van de mens en zijn leefomgeving opleveren.

Voer je graafwerken, bouwwerken, landbouwactiviteiten, ... uit en vind je onverwacht sporen of voorwerpen waarvan je vermoedt dat ze een historische waarde hebben? **Meld deze vondst dan binnen de 3 dagen aan het agentschap Onroerend Erfgoed** via het digitale vondstmeldingsformulier: <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/vondstmeldingen/toevalsvondsten/formulier>. Het is niet altijd eenvoudig om een archeologische toevalsvondst te herkennen. Treffende voorbeelden zijn massieve natuurstenen funderingen, menselijke skeletresten in en rond een kerk, een waterput, houten palen van een brug, bakstenen muren en vloeren, een beerput, ... Als je twijfelt, meld je je vondst beter hoe dan ook!

Vind je **menselijke resten**, staak dan onmiddellijk de graafwerken. Ook wanneer je twijfelt of het aangetroffen botmateriaal menselijk van oorsprong is. Verwittig in eerste instantie de politie (op het noodnummer 112). De politie komt ter plaatste en zal de nodige vaststellingen doen. Indien nodig verwittigen zij het parket. Concludeert de politie na het onderzoek dat het geen verdacht overlijden is, maar een vondst met archeologische waarde, dan melden zij de toevalsvondst aan het agentschap Onroerend Erfgoed. Het agentschap brengt de vinder, zakelijkrechthouder en gebruiker van het terrein en de betrokken gemeente op de hoogte van de vondst en de juridische gevolgen. De verdere procedure en termijnen verlopen zoals bij een gewone archeologische toevalsvondst.¹⁵

¹⁵ <https://www.onroerenderfgoed.be/ik-wil-een-toevalsvondst-melden>

3 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Patrick Hambach	General Director		03/04/2025
Glenn De hooghe	Business Unit Manager		03/04/2025
Jan Coenaerts	Archeoloog/ Kwaliteitsverantwoordelijke		03/04/2025